

Ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van de Duitse bunkers 'Südabschnitt' uit de Eerste Wereldoorlog in kasteelpark 'Bel Air' in Willebroek (Blaasveld)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED,

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;

Gelet op de adviesvraag bij het college van burgemeester en schepenen van Willebroek, ingediend op 24 mei 2018;

Overwegende dat het advies niet tijdig is meegedeeld en dus geacht wordt gunstig te zijn;

Gelet op het advies van de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid, bevoegd voor ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed, leefmilieu, natuur en energie, mobiliteit en openbare werken, landbouw en visserij, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Gelet op het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, gegeven op 5 juli 2018, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Overwegende dat het waarderend onderzoek, waarvan de resultaten zijn opgenomen in het beschermingsdossier, de erfgoedwaarde van de Duitse bunkers 'Südabschnitt' uit de Eerste Wereldoorlog in kasteelpark 'Bel Air' aantoonst;

Overwegende dat de Duitse bunkers 'Südabschnitt' uit de Eerste Wereldoorlog in kasteelpark 'Bel Air' als monument historische waarde bezitten die als volgt wordt gemotiveerd:

De bunkers hebben een belangrijke historische waarde als Duitse militaire verdedigingswerken die tijdens de Eerste Wereldoorlog werden opgetrokken als onderdeel van de 'Südabschnitt'. Met deze stelling, die een onderdeel vormde van de 'Stellung Antwerpen', hoopte de Duitse bezetter meer bepaald de strategisch belangrijke 'Kaiserliche Festung Antwerpen' met zijn haven aan zuidwestelijke zijde te kunnen verdedigen. Deze Duitse verdedigingslinie werd in 1916-1917 aangelegd op de buitenste fortengordel rond Antwerpen, die aan het begin van de Eerste Wereldoorlog als Belgische hoofdweerstandstelling was ingericht. Bij de aanleg van de 'Südabschnitt' werd maximaal gebruik gemaakt van inundatiezones en van de reeds aanwezige Belgische veldversterkingen, bunkers, forten en schansen.

De historische contextwaarde is belangrijk. In het kasteelpark legde het Belgisch leger aan het begin van de oorlog veldversterkingen aan, die deel uitmaakten van een bruggenhoofd, dat tussen de Heindonkinundatie en het kanaal van Willebroek werd uitgebouwd. Het tracé van de Belgische loopgraven, met een gebogen en een aansluitend recht verloop, werd door de Duitsers overgenomen en verder uitgebouwd. De vier bunkers in het zuidelijke deel van het park, twee geschutsbunkers en twee observatieposten, werden in het gebogen deel van de stelling gepositioneerd, zodat de twee geschutsbunkers elk een verschillend schootsveld hadden en de twee observatieposten optimaal konden worden ingeplant. Het

manschappenonderkomen was dan weer dichtbij het kasteel opgetrokken, zodat militairen die in het kasteel vertoefden, snel konden schuilen in de betonnen constructie.

De vijf bunkers hebben een grote ensemblewaarde, aangezien ze allen deel uitmaakten van de versterkingen die op het bruggenhoofd Blaasveld werden opgetrokken en vandaag deel uitmaken van hetzelfde park. Maar vooral de twee geschutsbunkers en de twee observatieposten, die door hun inplanting het tracé van de stelling aangeven, hebben een belangrijke ensemblewaarde;

Overwegende dat de Duitse bunkers 'Südabschnitt' uit de Eerste Wereldoorlog in kasteelpark 'Bel Air' als monument architecturale waarde bezitten die als volgt wordt gemotiveerd:

De bunkers van de 'Südabschnitt' waren opgetrokken onder leiding van de 'Kaiserliche Fortifikation Antwerpen' op basis van standaardontwerpen, die ook elders in de 'Stellung Antwerpen' werden toegepast. Door het gebruik van standaardontwerpen hoopte de Duitse legerleiding de bunkers sneller en efficiënter te laten optrekken.

Het betreft meer bepaald een interessant ensemble van vier verschillende types, met name een manschappenonderkomen, een observatiepost ten behoeve van de infanterie, een artillerieobservatiepost en twee geschutsbunkers. Vooral de aanwezigheid van een koppel geschutsbunkers is zeldzaam voor de 'Stellung Antwerpen' en meer specifiek voor de 'Südabschnitt'. Deze geschutsbunkers werden doorgaans per twee opgericht, elk met een verschillend schootsveld en waren bedoeld voor Belgische 7,5 cm kanonnen op plaataffuit. Bij minimum één geschutsbunker is deze plaataffuit bewaard, wat de authenticiteit in belangrijke mate verhoogt.

De aanwezigheid van twee verschillende types observatieposten, met name een kleiner type voor een infanteriewaarnemer en een groter type voor een artilleriewaarnemer, is eveneens opmerkelijk voor de 'Südabschnitt'. De infanteriewaarnemer was verantwoordelijk voor de coördinatie van de infanterievuren, de artilleriewaarnemer voor de coördinatie van de artillerievuren. Een artillerieobservatiepost werd minder frequent opgetrokken dan een observatiepost ten behoeve van de infanterie. Bij beide observatieposten is de gebogen pantserplaat bewaard.

Andere authentieke elementen zijn de betonspatten die werden aangebracht op die delen van de bunkers, die niet onder aarde werden gebracht. Zodoende waren de bunkers moeilijker zichtbaar vanuit de lucht;

Overwegende dat de Duitse bunkers 'Südabschnitt' uit de Eerste Wereldoorlog in kasteelpark 'Bel Air' als monument archeologische waarde bezitten die als volgt wordt gemotiveerd:

Op basis van loopgravenkaarten en de inplanting van de bunkers, zichtbaar gemaakt via het digitaal hoogtemodel, is het gebogen tracé duidelijk van de loopgraaf waarin de twee geschutsbunkers en de twee observatieposten waren opgetrokken. De kans is groot dat de ondergrond nog waardevolle sporen bevat, die meer inzicht kunnen verschaffen in de wijze waarop deze loopgraaf was uitgebouwd. Ook de zone ten zuiden van de loopgraaf, waar draadversperringen waren aangelegd, kan archeologisch waardevol zijn. De ondergrond kan met andere woorden archeologisch onderzoekspotentieel herbergen die duidelijkheid verschaft over de opbouw van de stelling, de bodem van de loopgraven en de vondsten die er kunnen voorkomen.

Overwegende dat de Duitse bunkers 'Südabschnitt' uit de Eerste Wereldoorlog in kasteelpark 'Bel Air' als monument technische waarde bezitten die als volgt wordt gemotiveerd:

De bunkers hebben een technische waarde als betonnen constructies, die specifiek voor militaire doeleinden werden opgetrokken. Deze betonnen constructies met hun bouwtechnische kenmerken van zowel bovengrondse als ondergrondse aard, getuigen van het belang en de evolutie van de betonbouw in de stellingenoorlog, die de Eerste Wereldoorlog geworden was. Nooit eerder werden zo massaal betonnen verdedigingsconstructies opgetrokken als tijdens de Eerste Wereldoorlog. Daar waar er in de eerste oorlogsjaren werd geïmproviseerd en geëxperimenteerd met allerlei types en toegepaste technieken in de betonbouw, evolueerde men geleidelijk naar zo sterk en efficiënt mogelijk uitgedokterde standaardontwerpen, die in sommige gevallen voor meerdere doelen konden gebruikt worden. Deze doorgedreven standaardisatie, zoals toegepast in de 'Stellung Antwerpen' en

hier specifiek in de 'Südabschnitt', zou tijdens het interbellum en de Tweede Wereldoorlog verdergezet worden bij de uitbouw van heuse bunkerstellingen, met bunkers die tot in het kleinste detail waren gestandaardiseerd;

Overwegende dat de Duitse bunkers 'Südabschnitt' uit de Eerste Wereldoorlog in kasteelpark 'Bel Air' als monument culturele waarde bezitten die als volgt wordt gemotiveerd:

De bunkers hebben een culturele waarde als materiële getuigen van de 'Grooten Oorlog', die Vlaanderen jarenlang in zijn greep hield en het leven van ontelbaar veel mensen ingrijpend tekende of volledig verwoestte. De Eerste Wereldoorlog was een internationale gebeurtenis bij uitstek, waarbij het gros van Vlaanderen door een vijandelijke mogendheid werd bezet. De herinnering aan de Eerste Wereldoorlog kent nog steeds een breed maatschappelijk en internationaal draagvlak,

BESLUIT:

Artikel 1. Met toepassing van artikel 6.1.1 tot en met artikel 6.1.11 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 6.2.1 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 worden de volgende onroerende goederen voorlopig beschermd als monument:

De Duitse bunkers 'Südabschnitt' uit de Eerste Wereldoorlog in kasteelpark 'Bel Air', bestaande uit een ensemble van twee observatieposten en twee geschutsbunkers met bijhorende archeologische sporen, en een afzonderlijk manschappenonderkomen, Mechelsesteenweg zonder nummer, bekend ten kadaster: Willebroek, 4de afdeling, sectie B, perceelnummers 201K (deel), 204K (deel) en 204M (deel).

De voorlopig beschermde onroerende goederen zijn aangeduid op het plan dat als bijlage bij dit besluit wordt gevoegd.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van de voorlopig beschermde goederen wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. Het monument heeft de volgende erfgoedwaarden:

- 1° historische waarde;
- 2° architecturale waarde;
- 3° archeologische waarde;
- 4° technische waarde;
- 5° culturele waarde.

De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het monument zijn:

Dit dossier betreft vijf Duitse bunkers, die waren opgetrokken in een stelling. De vier bunkers in het zuidelijk deel van het park, met name de twee geschutsbunkers en twee observatieposten, worden in dit dossier samen in één cluster behandeld omdat ze deel uitmaakten van een gebogen loopgraaftracé, dat ten zuiden bijkomend was beschermd door draadversperringen. Op basis van loopgravenkaarten en de inplanting van deze vier bunkers, gevisualiseerd op het digitaal hoogtemodel, kan het gebogen tracé van de loopgraaf gevolgd worden. De kans op de aanwezigheid van waardevolle archeologische sporen langsheen en ten zuiden van deze loopgraaf, waar draadhindernissen waren opgetrokken, is reëel.

De vijfde bunker, het manschappenonderkomen (type VI), werd vlakbij het kasteel opgetrokken en wordt afzonderlijk behandeld.

Bunker 1: Geschutsbunker (type VIII)

Bijna volledig onder aarde gebrachte constructie uit gewapend beton. Op basis van de afmetingen en de openingen in het dak kan met zekerheid gesteld worden dat het een bunker van het type VIII betreft.

Voor zover zichtbaar heeft de bunker een rechthoekige plattegrond van bij benadering 5,50 x 4,60m. Aan de zuidwestelijke zijde van het dak zitten twee ronde openingen. Bovenaan de muur aan zuidwestelijke zijde zitten twee gaten voor de bouten ter verankering van de pantserplaat aan de binnenzijde van de bunker. Er zijn betonspatten aangebracht ter camouflage.

Het betreft een type bunker met een rechthoekige plattegrond en met één L-vormige toegang aan een zijkant, die uitmondt in de enige bunkerkamer. In de voormuur van de bunker zit een schietopening voor het kanon, met ernaast een kleine, naar buiten toe versmallende kijkopening. De schietopening meet aan buitenzijde 100 x 55 cm, terwijl de kijkopening aan de buitenzijde 15 cm breed is. De plaataffuit van het kanon was bevestigd aan de binnenwand van de bunker. De schietopening kon aan de buitenzijde met een ijzeren plaat afgedekt worden.

Bunker 2: Artillerieobservatiepost (type XIV)

Halfondergrondse militaire constructie uit gewapend beton met een uitspringend deel centraal aan zuidoostelijke zijde. De bunker meet min of meer 6,9 x 3,4 meter. Het beton is gegoten tegen een houten bekisting. Het dak is gegoten op een plafond van gegolfde plaatijzers tussen ijzeren liggers en heeft een opvallend gebogen vorm. De randen van het dak en de hoeken aan voorzijde (oostelijke zijde) en zijkanten zijn afgerond. Op de betonnen achtergevel zijn betonspatten aangebracht (camouflage).

In het dak ter hoogte van het vooruitspringend deel aan zuidoostelijke zijde zit een pantserplaat met kleine gleuf, waarop later (deels) een betonlaag is aangebracht. Aan noordwestelijke zijde zit één toegang. Bij de deuropening zijn ijzeren elementen bewaard wellicht voor de ophanging van een deur. Via een L-vormige gang en een tweede deuropening, waar nog ijzeren deurelementen zijn bewaard, wordt de bunkerruimte bereikt. In de binnenmuren zitten verschillende openingen en nissen, waaronder een kachelnis met ernaast een kleine vierkante opening, evenals ijzeren elementen.

Bunker 3: Geschutsbunker (type VIII)

Grotendeels onder aarde gebrachte bunker uit gewapend beton met een rechthoekige plattegrond van bij benadering 5,50 x 4,60m. Het beton is gegoten tegen een houten bekisting. Het dak van de bunker is gegoten op gegolfde plaatijzers tussen ijzeren liggers. De hoeken en randen van de bunker zijn voor zover zichtbaar afgerond.

De toegang zit aan noordwestelijke zijde. Via een L-vormige gang en een deuropening, waar nog ijzeren elementen zijn bewaard, wordt de bunkerruimte bereikt. In de noordoostelijke muur zit een min of meer vierkante opening onder ijzeren balk. Deze opening versmalt naar buiten toe. Naast deze opening is een grote vierkante metalen plaataffuit tegen de muur bevestigd. Bij dit type bunker meet de schietopening aan de buitenzijde 100 x 55 cm, terwijl de kijkopening aan de buitenzijde 15 cm breed is.

In de binnenmuren zitten nog openingen en uitsparingen, waaronder een nis voor een kachel. In het plafond boven het schietgat en boven de observatieopening zit telkens één opening.

Bunker 4: Infanterieobservatiepost (type IX)

Bijna volledig onder aarde gebrachte bunker. Enkel de ronde opening in de pantserplaat is bovengronds waarneembaar. Via deze opening kan in de grotendeels met aarde opgevulde bunker gekeken worden.

Dit type betreft een bunker van ongeveer 4,9 x 3,15 meter, die aan de voorzijde uitspringt. Dergelijke bunker is opgetrokken uit gewapend beton, met een betonnen dak dat deels is gegoten op gegolfde plaatijzers, die tussen ijzeren profielen zijn geplaatst. Via een geknikte gang en een nieuwe deuropening wordt de kleine bunkerruimte bereikt. In het uitspringend deel van de bunker aan de voorzijde zit een pantserplaat in de opening in het plafond. De achterzijde van deze opening is schuin afgewerkt. De ijzeren platen die de ronde opening bovenaan deze pantserplaat konden dichtmaken, zijn open geschoven. In de achtermuur is bij dit type normaal gezien onder meer een nis voor een kachel met onderaan een ronde opening aanwezig.

Bunker 5: Manschappenonderkomen (type VI)

Halfondergrondse constructie uit gewapend beton met een uitspringend deel centraal aan zuidoostelijke zijde. Het beton is gegoten tegen een houten bekisting. Het dak van de constructie is gegoten op gegolfde plaatijzers, die tussen ijzeren liggers zijn geplaatst. De hoeken en randen aan de voorzijde zijn voor zover zichtbaar afgerond.

Tegen de achtergevel zijn betonspatten aangebracht. In deze gevel zitten twee toegangen. Via L-vormige gangen en een tweede deuropening, waar nog ijzeren elementen bewaard zijn, wordt de binnenruimte bereikt. Vrij centraal in de ruimte staan de restanten van een verticaal geplaatste ijzeren balk, die aan het plafond is ingewerkt (en wellicht ook in de vloer). In de muren zitten verschillende nissen. Opvallend zijn ook de bewaarde ijzeren elementen in de binnenmuren, onder meer voor bedrading. Doorheen de achtergevel zitten ronde openingen en een verticale, schuine gleuf.

Het is eigen aan bunkers dat er in de ondergrond onder en rond de bunker constructieve elementen of militaire infrastructuur bewaard zijn die rechtstreeks verband houden met de bunker, zoals vloerplaten, waterafvoersystemen of bekabeling.

Art. 3. Voor het beschermde monument gelden de volgende beheersdoelstellingen:

- 1° de bescherming beoogt het behoud van de site met betonnen verdedigingswerken;
- 2° de algemene doelstelling van de bescherming is meer bepaald het behoud en de instandhouding van de erfgoedkenmerken en -elementen die de basis vormen voor de erfgoedwaarden, waaronder de constellatie aan betonnen constructies met hun oorspronkelijke indeling en afwerking, inclusief de openingen en nissen in dak, muren en vloeren. Bijzondere aandacht moet besteed worden aan het behoud van houten en ijzeren onderdelen. Er dient eveneens gestreefd te worden naar het behoud in situ van ondergrondse constructieve elementen en aansluitende militaire infrastructuur, zoals vloerplaten, waterafvoersystemen of bekabeling;
- 3° de erfgoedwaarden van de bunkers en de leesbaarheid ervan zouden desgevallend versterkt kunnen worden door het verwijderen van niet-oorspronkelijke materialen, schroot, bouwafval en rommel op, tegen en in de betonnen posten. Ook de spontane opslag van bomen en struiken zou omzichtig verwijderd kunnen worden. Aarde en grasbegroeiing, tijdens de oorlog aangelegd op het dak van de bunker, of mosbegroeiing op de muren, vallen hier niet onder;
- 4° enkele bunkers kunnen in een meer oorspronkelijke toestand gebracht worden, door de aarden opvulling uit de bunkers te verwijderen. De erfgoedwaarden en de natuurwaarden, zijnde de inrichting van de bunkers als vleermuizenschuilplaatsen, kunnen meer verzoend worden;
- 5° het droog houden van de bunkers door gepaste maatregelen tegen waterinsijpeling met name het afdekken van eventuele openingen in het dak zonder de luchtcirculatie te wijzigen, bevordert de instandhouding van de erfgoedkenmerken en erfgoedelementen;
- 6° in voorkomend geval kan er gezocht worden naar maatregelen om grondwater in de bunker permanent te vermijden, in overeenstemming met de specifieke landschappelijke context;
- 7° conserverende maatregelen (roestwerende behandeling) voor de blootliggende ijzeren onderdelen bevorderen de instandhouding van de ijzeren erfgoedelementen op zich en het omliggende beton, dat beschadigd zou kunnen worden door uitzettende corrosie of gaan een verder verval tegen;
- 8° conserverende maatregelen voor houten onderdelen bevorderen de instandhouding van de houten erfgoedelementen;
- 9° de tijdens de Tweede Wereldoorlog dichtgemaakte muuropeningen in de bunkers dienen niet opnieuw geopend te worden in functie van een eventuele openstelling van de site;
- 10° de bescherming heeft het 'behoud in situ' van het bodemarchief tot doel;
- 11° destructieve bodemingrepen, zoals grondwerken door afgraving of ophoging, dienen maximaal vermeden te worden. Bij eventueel noodzakelijke grondwerken, die een impact hebben op het historisch microreliëf, dient met het oog op het vrijwaren en

registreren van archeologische sporen een voorafgaand archeologisch onderzoek te gebeuren.

Art. 4. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van het beschermde monument zijn verplicht de instandhouding en het onderhoud ervan te verzekeren door:

- 1° het goed als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade ten gevolge van brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het goed regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5. Voor de volgende handelingen aan het beschermde monument moet een toelating worden aangevraagd:

- 1° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie;
- 2° het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;
- 3° het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
- 4° het uitvoeren van de volgende werken aan het dak en de buitenmuren van constructies:
 - a) het verwijderen, vervangen of wijzigen van dakbedekking;
 - b) het verwijderen van voegen en het hervoegen;
 - c) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van de kleur, textuur of samenstelling van de afwerkingslagen;
 - d) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van buitenschrijnwerken, deuren, ramen, luiken, poorten, inclusief de al dan niet figuratieve beglazing, beslag, hang- en sluitwerk;
 - e) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van aard- en nagelvaste elementen, smeedijzer en beeldhouwwerk, inclusief nieuwe toevoegingen;
 - f) het aanbrengen, vervangen of wijzigen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden, met uitzondering van verkiezingspubliciteit en met uitzondering van publiciteitsinrichtingen, waarbij wordt bekendgemaakt dat het goed te koop of te huur is, op voorwaarde dat de totale maximale oppervlakte niet meer bedraagt dan 4 m².
- 5° het uitvoeren van de volgende omgevingswerken:
 - a) de aanzienlijke reliëfwijziging van de bodem;
 - b) elke handeling die een aanzienlijke wijziging van de landschapskenmerken tot gevolg heeft, met uitzondering van cultuurgewassen, onder meer voor de landbouw, en tuinbeplanting;
 - c) het plaatsen of wijzigen van bovengrondse en ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
 - d) het plaatsen of wijzigen van afsluitingen, met uitzondering van gladde schrikdraad en prikkeldraad ten behoeve van veekering;
 - e) het aanleggen, structureel en fundamenteel wijzigen of verwijderen van paden;
 - f) het aanleggen of wijzigen van verharding met een minimale gezamenlijke grondoppervlakte van 30 m² of het uitbreiden van bestaande verhardingen met minimaal 30 m², met uitzondering van verhardingen geplaatst binnen een straal van 30 m rond een vergund of een vergund geacht gebouw;
 - g) het plaatsen of wijzigen van straatmeubilair, met uitzondering van niet-aard- en niet-nagelvaste elementen en verkeersborden vermeld in artikel 65 van het Koninklijk Besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg;
 - h) het aanleggen van sport- en spelinfrastructuur of parkeerplaatsen;
 - i) graafwerken in functie van het bouwen, verbouwen of heropbouwen van constructies;
 - j) het aanplanten, vellen, rooien en ontstronken van bomen;

- k) het plaggen en het afvoeren van de plaggen.
- 6° het uitvoeren van volgende handelingen aan of in het interieur:
- a) het uitvoeren van destructief materiaaltechnisch onderzoek;
 - b) het uitvoeren van structurele werken en het toevoegen van nieuwe structuren;
 - c) het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
 - d) het verwijderen, vervangen of wijzigen van plafonds, gewelven, vloeren, trappen, binnenschrijnwerken, inclusief de al dan niet figuratieve beglazing, lambrisering, beslag, hang- en sluitwerk, en van de waardevolle interieurdecoratie;
 - e) het bepleisteren van niet-bepleisterde elementen of het bepleisteren met een andere samenstelling of textuur, alsook het ontleisteren van bepleisterde elementen;
 - f) het beschilderen van ongeschilderde elementen of het schilderen in andere kleuren of kleurschakeringen of met een andere verfsoort dan de aanwezige.

Er is geen toelating vereist voor het onmiddellijk nemen van passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood, noch voor de uitvoering van regulier onderhoud.

Brussel, 25 OKT. 2018

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS